

Baluwa ya Paoli kwa wanhu wa Kolosai Chilongole

Baluwa ya Wakolosai nayandichigwa na mtumigwa Paoli (1:1). Nakandika baluwa ayi naloyawele mchinweng'ho, hanji nayali ako Loma mhela wa makumi sita Yesu loyavumbuche. Baluwa ya Wakolosai hamwe na Waefeso na Filemoni, zanguchemigwa baluwa za mchinweng'ho kwa vila Paoli nakazandika naloyawele mchinweng'ho. Nakandika baluwa ayi kwa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu ako kuli muji wa Kolosai. Paoli nahaluche chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu ako Kolosai kota navyoyalonjile kuli sula ya 2:1, ila nakona yowa goya wone yomlapa yadite ahyo. Yangoneka kota Epafulasi ndo yaluche acho chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu kwa vila nayali yalawile ako Kolosai.

Paoli nakona vibibi kwa gala malanguso ga udesi kwa chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu ako Kolosai. Nakandika menji mli ayi baluwa galinguwala mbuli ayo. Nakwali na chilundo cha Wayahudi walingumuwinza Kilistu nawawelengujeza kuwakola lupichi Wakilistu wanji kuwinza malajizo ga Chiyahudi kulawa kuli Ilagano lya katali, ng'hatu kwa kwinjila ikumbi. Paoli nakandika kota munhu yalingumuwinza Kilistu, halingugana chinhu choneche, ila Kilistu leka yakundigwe na Nguluwi (1:15-20). Na

malajizo galinguwala ilagano lya munhu hela gahela chinhu (2:8).

Gali Mgati

Paoli kangwaluka baluwa kwa kuchilamsa chilundo cha wanhu walingumukunda Kilistu ako Kolosai (1:1-2).

Hamba nakandika ukulu wa Kilistu kuli chiwalo cha gala malunguso ga udesi ako Kolosai (1:3-3:4).

Kota kuli baluwa nyinji za Paoli, nusu ya baluwa nakandika mbuli zitanganiche kuli mbuli ya kikala goya kuli makundo kwa wang'ha walingumkunda Kilistu (3:5-4:6).

Paoli kangugomanyiza baluwa kwa kuwalamsa na malajizo gawele mli baluwa gasomigwe kwa lizi kulu kuli vilundo nyeng'ha vya wanhu walingumkunda Kilistu (4:7-18).

¹ Heni Paoli, mtumigwa wa Yesu Kilistu kota Nguluwi vyoyaganile, hamwe na mng'holozangu Timoteyi,

² twanguwandichilani hemwe wanhu wa Nguluwi wa ako Kolosai, wang'holozetu muwele ngukundigwa kuli kilumba na Yesu Kilistu. Twanguwaganilani isungu lya Nguluwi hamwe na kikala goya kulawila kwa Mhaza wa hetwe.

Paoli kangumlana Nguluwi na kuta malumbo

³ Mazuwa gose twanguta malumbo Nguluwi, Mhaza wa Mkulu wa hetwe Yesu Kilistu, mhela hotuwalandila,

⁴ mina tuhulika mbuli ya makundo ga hemwe kuli Kilistu Yesu na kwa mbuli ya igano lyenu kwa wanhu wa Nguluwi.

⁵ Makundo ga hemwe na igano lyenu vyejemela kuli kitumbila gomuwichilwe kilanga. Mina mhu-
lika kwa ako kitumbila hala hamwande mhela
lomdamlilwe usenga wa kukomya uwele ndo
Mbuli Inojile.

⁶ Ayi Mbuli Inojile vyoifichile kwa hemwe, nai-
wadita wanhu wadite ganojile na kwenela muisi
yeng'ha kota vila navyoyaditile kwa hemwe ku-
lawila zuwa lila lomhuliche mbuli ya isungu lya
Nguluwi na kuizela iwele ya kukomya.

⁷ Namilangusa isungu lya Nguluwi kulawila
kwa Epafula, mtanzi muyetu tulingumgana,
yawele ndo mkolamijito wakukundigwa kwa
Kilistu kwa chiwalo cha hetwe.

⁸ Heye naye, nakatigalila mbuli za igano lyenu
lyompegwe na Muhe wa Nguluwi.

⁹ Kwa chiwalo acho, twali tuwalandileni
mazuwa gose kulawila mhela lotuhuliche mbuli
ya hemwe. Twangumlanda Nguluwi yawadite
hemwe mvizele goya gala goyalingugana, hamwe
na nyhala zeng'ha na uwanzi wotupegwa na
Muhe wa Nguluwi.

¹⁰ Aho moweza kikala kota vyoyalingugana
Mkulu na kudita galingumnojeza mazuwa gose.
Kwa nzila ayo, moweza kudita mbuli zinjizinji
zinojile, namwe molutilila kukula kuli kumzela
Nguluwi.

¹¹ Nguluwi yawapeni ludali kwa udaho wa
ukulu wa heye leka muweze kubeteza na kwim-
ilila chila chinhu kwa usangalalo,

¹² na kuta malumbo Mhaza, yawaditile hemwe
mkundigwe kubochele mbuli zila yawawichile
wanhu wa heye kuli undewa wa lumuli.

13 Nguluwi nakatulohola kuli ludali lwa jiza, nakutwinjiza kuli undewa wa Mwanage yamganile.

14 Kwa heye twangugomboligwa, mina twangusilwa gehile ga hetwe.

Ukulu wa Kilistu na mijito ya heye

15 Kilistu kangoneka ng'hatu kota kewhana na Nguluwi, yohalingoneka, heye nayali baha vinhu vyeng'ha naving'hali lumbigwa.

16 Mina kwa heye vinhu vyeng'ha navilumbigwa, chila chinhu muisi na kilanga, vinhu vilingoneka na havilingoneka, wone iwe wandewa, vilongozi, wakulu na wawele na mong'ho.

Vyeng'ha navilumbigwa kukolela heye na kwa chiwalo cha heye.

17 Heye nayalibaha kung'hali lumbigwa kwa vinhu vyeng'ha, kwa kilumba na Kilistu, vinhu vyeng'ha vilutilila kuwa bahala honhu hake.

18 Heye ndo mutwi wa lukuli lwake, lukuli ndo chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu weng'ha.

Heye ndo chaluchizo cha ukomu, mlelwa wa mwaluko kuzilipuligwa, Leka yawe wa mwaluko kuli vinhu vyeng'ha.

19 Kwa vila Nguluwi nakagana Unguluwi wa heye woneche mgati mwa Kilistu.

20 Kwa nzila ya Mwanage, Nguluwi nakahanyisa vinhu vyeng'ha vilumbigwe vimhiluchile heye,

na kwa danda ya mwanage ibohoche mumsalaba,
nakadita kikala goya,
na vinhu vyeng'ha muisi na kilanga.

²¹ Aho mhela umwe hemwe kahi namwali kutali na Nguluwi na mwali wang'honyo wa heye kwa majesa ga hemwe na madito ga hemwe gehile.

²² Ila sambi, Nguluwi kawahanyisa hemwe kukolela Mwanage nayawele munhu na kubagama, leka yawawiche hemwe kumwando kwa heye, muwa wanhu wa Nguluwi, walihela nongwa na ne kulonjigwa vibi.

²³ Mwanguganigwa, ila kulutilila na kibatilila nzila yiyila kuli makundo, namleche kukunda kutigaswa kulawila kuli utumbilo ula wompegwe mhela womhuliche Mbuli Inojile. Heni Paoli ndiwa chitumagwa wa ayo Mbuli Inojile iwele idamligwe kwa chila munhu muisi.

Mijito ja Paoli kwa wanhu weng'ha walingumkunda Kilistu

²⁴ Na sambi ndangusechelela kugazigwa kwa chiwalo cha hemwe, mina kwa kugazigwa aku aha muisi, ndangutanza kwenela kwa chila chipunguche kuli kugazigwa kwa Kilistu kwa chiwalo cha lukuli lwake, mina ndo chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu.

²⁵ Nani nditigwa na Nguluwi ndiwe chitumagwa wa chilundo cha wanhu walingukunda Kilistu. Mijito yiyo ndo kudamla ulonzi wa Nguluwi uzeleche goya.

²⁶ Usenga awo wanhu nawavisigwa waleche kuuzela, kulawila lulelo lwa katali, ila sambu nakawalajila wanhu wa heye.

²⁷ Nguluwi nakagana kuwazelesa awo, vila uviso vyowekele mkulu na ukulu vyowenele kwa wanhu hawawekele Wayahudi, nayo ndo ayi, Kilistu ka mgati mwa hemwe, na heye ndo yalingugalila utumbilo kota tochihanza kuli ukulu wa Nguluwi.

²⁸ Kwa mbuli ayo twangumdamla Kilistu kwa wanhu weng'ha, twanguwakanya na kuwalangusa weng'ha kwa nyhala yeng'ha, leka tuweze kumigala chila yumwe yawekele yakangale kumwando kwa Nguluwi kuli kilumba na Kilistu.

²⁹ Kwa mbuli ayo heni ndangudita mijito na ndikangaza kwa ludali lukulu lwa Kilistu lulingukola mijito mgati mwa heni.

2

¹ Ndangugana mvizele vyondilingikangaza kwa chiwalo cha hemwe na kwa chiwalo cha wanhu wa Laudikeya na kwa chiwalo cha weng'ha hawanzelele.

² Ndangudita ahi leka ndiwakangaze nhumbula na kilumbiza mli igano, leka wawe wadahile kuwa na uwanzi ukulu ng'hatu, waweze kuvizela uviso wa Nguluwi, uwekele ndo kumzela Kilistu yuye.

³ Mgati mwake mvisigwa ng'hano zeng'ha za nyhala na luhala.

⁴ Lelo ndanguwalonjelani, mleche kubadigwa na munhu yoneche kwa ulonzi wa udesi na hanji gawe gangoneka kota ndo ga kunojeza ng'hatu.

⁵ Kwa vila wone ndiwe kutali na hemwe, ndanguwajesani lukami, ila mgati mwa muhe wa heni nda hamwe na hemwe, na ndangusangalala kona azo mbuli za hemwe vyozinguluta goya na vyoilingwima nzinzili kuli makundo kwa Kilistu.

Ukomu wa kukomya kuli kilumba na Kilistu

⁶ Kwa vila hemwe mumkunda Yesu Kilistu yawele Mkulu, lelo mikale kuli kilumba na heye.

⁷ Muwe na mizabi mgati mwake, mizenjele mchanya mwake na kwima goya kuli makundo kota vyomlanguswe. Muwe mmemile malumbo.

⁸ Mlole, lelo munhu yaleche kuwadita muwe wapogozi wa heye, kwa malanguso ga heye ga udesi hela, galingulawa mli malanguso ga wanhu na kota isi vyoilingugana, na haiwele yalingulangua Kilistu yuye.

⁹ Mina mgati mwa lukuli lwa Kilistu, amo mwangikala Unguluwi weng'ha.

¹⁰ Namwe mpegwa ukomu ng'hatu kuli kilumba na heye. Heye ka mutwi wa vilongozi wa vijeni vyeng'ha vilingulongoza na viwele na ludali lweng'ha.

¹¹ Kuli kilumba na Kilistu hemwe namwinjila ikumbi, ila haiwele kwa ikumbi lilingukoleka na wanhu mlukuli, ila ikumbi lilinguditikwa na Kilistu yuye, leka kuwadita wanhu wagogombiligwe kulawa kuli ludali lwa gehile.

¹² Mhela lombatizigwe na mtiligwa hamwe na Kilistu, na kuli kubatizigwa namzilipuligwa kahi hamwe na heye kwa kukunda kuli mong'ho wa Nguluwi yanzilipule Kilistu.

¹³ Mhela umwe namwe mwali kota mbagame kwa mbuli ya gehile ga hemwe na kwa vila hemwe namwali wanhu hawawele Wayahudi. Ila Nguluwi nakawapa hemwe ukomu hamwe na Kilistu. Heye katusila gehile ga hetwe geng'ha,

¹⁴ nakosela kutali gehile ga hetwe geng'ha, gandichigwe gawele kutulonjeleza, hamwe na malajizo gake nagawele na ung'honyo kwa hetwe, nakosa galeche kuwa hala kahi kwa kugatowelela mumsalaba.

¹⁵ Aku kumsalaba Kilistu nakawaboka ludali lwao avyo vijeni vilongozi na wakulu wawo, nakuwabasa soni hali wanhu kwa kuwabuluna kota wanhu walingujenda lung'hongola kulajila majendo ga kusumya kwa heye.

¹⁶ Ahyo, lelo mleche kukunda kupegwa mzilo na munhu yoneche kwa chiwalo cha vilyo ama vyakunwa, mazuwa ga mvinna na mvinna ya mwezi uyage ama Zuwa Iya Kwesela.

¹⁷ Mbuli za kota hino ndo isisila hela Iya gala galinguya, kukomya kuko ndo Kilistu.

¹⁸ Mleche kukunda munhu yoneche yawasukule chila chomuwele nacho, yalingidaya kota heye kaholondala na yalingufugamila wahilisi wa kilanga. Na kiwika kuli uloli wa heye yuye na kidaya hela, munhu kota ayo kabubuwatika kwa luhala lwake lwa chilukuli,

¹⁹ nakebagula na Kilistu yawele mutwi wa awo lukuli. Kwa kulongozwa na Kilistu, lukuli lweng'ha lwanguliswa na kilumbizwa hamwe kwa vitomo vyake na midanha jake, nawo wokula kota vyoyalingugana Nguluwi.

Kubagama na kikala hamwe na Kilistu

²⁰ Hemwe mbagama hamwe na Kilistu na kugomboligwa kuli ludali lwa vijeni viwele na ludali lwa isi na kota isi vyoilingugana. Lekachoni, lelo kikala kahi kota vila namwali wa isi ino? Iwa ndaze kuwichilwa malajizo?

²¹ “Mleche kibata achi, mleche kujeza chilyo chila, mleche kudoliza chila?”

²² Mbuli azo zeng'ha zangulapa na vinhu vilinguwifigwa baho du hovitumiligwa, ago ndo malajizo na malanguso ga wanhu hela.

²³ Ndangukomya, malajizo ago gangoneka kota ga nyhala kwa mbuli ya kufugamila wewichile wawo na kuholondala kwa udesi na kuuditila lukuli kwa kung'ang'ala ila mbuli azo haziweza ng'oo kulemeza maya gehile ga lukuli.

3

¹ Lelo hemwe mzilipuche hamwe na Kilistu, mijese ng'hatu mbuli za kilanga, kula Kilistu koyali, kekala nzingo ya kudilo kwa Nguluwi.

² Muwe mchijesa ng'hatu mbuli za ako kilanga, na haiwele mbuli za aha muisi.

³ Mina hemwe mbagama na ukomu wa hemwe uvisigwa hamwe na Kilistu kuli Nguluwi.

⁴ Ukomu wa hemwe ndo Kilistu, na mhela hoyolawila ndo namwe kahi homlawila na kihanza hamwe na heye kuli ukulu.

Ukomu wa katali na wa sambu kuli kilumba na Kilistu

⁵ Lelo mkopole choneche chiwele mgati mwenu chiwele cha muisi na ung'hondwa na wawu na maya ga kudita ung'hondwa na maya gehile na

maya ga kuwa na lufufu lwinji ndo kufugamila jimalukolo.

⁶ Kwa chiwalo cha mbuli azo kuzudila kwa Nguluwi kowoyela weng'ha wohambe wamhulichize.

⁷ Mhela umwe hemwe kahi namikala kuli ago, ukomu wa hemwe houwinzile mbuli azo.

⁸ Ila sambi mwangunganigwa kuleka mbuli azi zeng'ha, kuzudila na mvinmvi na maligo na kwihilwa na kukovula na uhesi galeche kulawila kumlomo kwa hemwe.

⁹ Mleche kilonjela udesi, kwa vila hemwe mina mvula ula wunhu wa katali hamwe na madito gake geng'ha gehile.

¹⁰ Namvala wunhu unyale. Awu wangulutilila kugaluswa na Nguluwi, yawele mlumba wa heye, kwa kiwhana na heye leka mumzele Nguluwi ng'hatu.

¹¹ Kuli mbuli ino, kuduha kahi cha Mgilichi ama cha Myahudi, yenjile ikumbi na yula henjile ikumbi, mjenzi ama mwenyeng'haye, mpogozi na munhu yelejehe. Kilistu ndo chila chinhu, na kamumo kuli geng'ha.

¹² Hemwe mwa wanhu wa Nguluwi, heye nakawagana na kuwahagula muwe wa heye. Ahyo, lelo mvale nhumbula ya isungu na nhumbula inojile na uliholile na kuholondala na kwimilila.

¹³ Mwimilile mwemwe kwa mwemwe na kilechela, munhu yowa na mbuli yoneche kwa miyage, kangunganigwa kulechela gakoleche kota Mkulu vyoyawalecheleni hemwe.

¹⁴ Kwa ago geng'ha, mibatilile igano, kwa vila igano liting'hanizaga chila chinhu kuli uhamwe

wenele.

¹⁵ Nako kikala goya kwa Kilistu kulongoze mn-humbula ya hemwe, kwa vila Nguluwi kawachemani muwe mikale goya kuli lukuli alo lumwe. Kahi mte malumbo.

¹⁶ Ulonzi wa Kilistu umema ng'hatu mgati mwa hemwe. Milanguse na kikanya kwa nyhala zeng'ha. Mwimbe zabuli na nzimbo za kumtogola na kumfugamila Nguluwi. Aku mmwimbila Nguluwi mta malumbo mn-humbula za hemwe.

¹⁷ Na chila chomdita kwa ulonzi ama madito, mdite mweng'ha kwa itagwa lya Mkulu Yesu na kuta malumbo Nguluwi Mhaza kukolela heye.

Malanguso kuli ng'handu za Wakilistu

¹⁸ Hemwe wadala mholigwe, muwahulichize walume wa hemwe, kwa vila ndovyoyogana Mkulu.

¹⁹ Na hemwe wakasano, waganeni wadala wa hemwe, na mleche kuwa mng'ang'ale kwa hewo.

²⁰ Hemwe wana, muwahulichize wahaza wa hemwe kwa chila chinhu, ahyo mina mwangu-nojeza Mkulu.

²¹ Namwe wahaza, mleche kuwahangawaila wana wa hemwe, wone haiwele ahyo, wowa na ngozolo.

²² Hemwe wapogozi, muwahulichize wakulu wa hemwe wa muisi kuli mbuli zeng'ha, na haiwele mhela howalinguwalola kwa vila mwangu-gana kinojeza kwa hewo, leka mdite ahyo kwa nhumbula yeng'ha, kwa mbuli ya kumwinamila Mkulu.

²³ Chila chomdita, mdite kwa nhumbula yeng'ha, kota vila mwangumditila Mkulu Yesu na haiwele kwa kumditila munhu.

²⁴ Mvizele kota mobochele chonolo kulawa kwa Mkulu Yesu choyawawichile wanhu wa heye, kwa vila mwangumkolela mijito Mkulu Yesu Kilistu!

²⁵ Yawele ngudita wihe, kohilusilwa wihe wa heye vyouwele, Nguluwi halingutagusa kwa kulola kumeho.

4

¹ Namwe wakulu, muwaditile ganojile wapogozi wa hemwe na vyoyalingugana Nguluwi, mvizela kota namwe kahi mwanaye Mkulu kilanga.

Malanguso gakonjezela

² Mleche kuleka kumlanda Nguluwi, na homlanda muwe milolela, muwe mta malumbo Nguluwi.

³ Vivila mtulandile natwe kahi leka Nguluwi yatupe mhumu ya kudamla usenga wa mbuli zivisigwe za Kilistu. Na kwa mbuli ayo heni sambinda mchinweng'ho.

⁴ Lelo mndandile, mbeze kudamla hazelu mbuli ayo kota vyoilinguganigwa.

⁵ Muwe na nyhala kuli kikala kwa hemwe na wanhu wohambe wamkunde Kilistu, mdita goya kwa chila mhumu yomlinayo.

⁶ Mazuwa gose, kulonga kwa hemwe kuwe kunojile na kwa kuwatanza wanhu, kahi mwanguganigwa kuvizela vila vyomwidichila chila munhu.

Ulamso wa kugwisa chilasi

⁷ Mng'holozetu Tukiko tulingumgana ng'hatu, mkola mijito wa kukundigwa na chitumagwa muyetu, tulingukola na heye mijito ya Mkulu, kowalonjelani mbuli za heni zeng'ha.

⁸ Ndo mina ndangumlajiza heye kwa hemwe, leka yawakangaze nhumbula za hemwe kwa kuwalonjela mbuli za hetwe.

⁹ Kanguya hamwe na Onesimo, mng'holozetu tumganile na wakukundigwa, ayo ndo muyenu. Wowapani mbuli za vinhu vyeng'ha vilingukoleka hano.

¹⁰ Alistako, yawele kuchinweng'ho hamwe na heni, kanguwalamsani, na hihyo Malichi, binamu wa heye Banaba kanguwalamsani, yawele namlonjelwe mbuli za heye, wone yoye, mumbochele.

¹¹ Na heye Yoshuwa yalinguchemigwa Yusto, kanguwalamsani. Mli wala Wayahudi mina wabochele makundo, awa hela waliyeng'ha ndo wakola mijito wayangu kwa mbuli ya Undewa wa Nguluwi, nawo wawa utanzi ukulu kwa heni.

¹² Epafula, yawele yumwe wa hemwe na chitumagwa wa Kilistu Yesu, kanguwalamsani. Mazuwa gose kanguwalandilani hemwe ne kutoka ng'hatu leka mwime goya mkangaze na kwima nzinzili kwa mbuli yeng'ha yalingugana Nguluwi.

¹³ Ndoweza kuwa mlolezi kota kangudita mijito vinojile lukami kwa mbuli ya hemwe na kwa mbuli ya wanhu wa Laudikeya na Hielapoli.

¹⁴ Lukasi munhu wa hetwe tumganile yaizelele mikwandi, na Dema, wanguwalamsani.

¹⁵ Ulamso wa hetwe kwa wang'holozetu wa Laudikeya. Mlamseni lumbuliyangu Nimfa

hamwe na chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu chilinguting'hana hakaye hake.

¹⁶ Lomsinda kusoma lyandiko ali, mikangaze muwape wayenu wa Laudikeya kuli chilundo cha wanhu walingumkunda Kilistu, na lila lyandiko ndiwandichile wanhu wa Laudikeya, wawape hemwe msome.

¹⁷ Mlonjeleni Alikipo yadite goya yila mijito yapeligwe na Mkulu.

¹⁸ Ndangwandika aga kwa moko wa nene baha, ulamso kulawa kwa heni Paoli. Mkumbuchile kota nda mchinweng'ho, kunoga kwa Nguluwi kuwe na hemwe.

**Ilagano Iya Katali, Ilagano Linyale kwa
Wanhu Weng'ha
The New Testament + Genesis in Vidunda**

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Vidunda

Translation by: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Vidunda

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

c584e819-507e-56ab-bbd8-53371c39d20d